

Statens Kunstråds Musikudvalg: Midtvejsevaluering af de regionale spillesteder 2009-2010

Denne evalueringsrapport indeholder Statens Kunstråds Musikudvalgs analyser, vurderinger og anbefalinger vedrørende den samlede situation på de regionale spillesteder midtvejs i aftaleperioden 2009-2012.

Rapporten er inddelt i fem kapitler:

1. Evalueringsgrundlag
2. Forventningerne til de regionale spillesteder
3. Hvordan er det gået i 2009-2010
4. Anbefalinger til hvordan de regionale spillesteder fremover kan blive endnu bedre
5. Efterskrift: Styrkelse af den rytmiske musik

1. Evalueringsgrundlag

Rapportens vurderinger og anbefalinger tager udgangspunkt i de forventninger, som er udtrykt i de fireårige aftaler mellem Statens Kunstråds Musikudvalg, kommunerne og de regionale spillesteder for perioden 1. januar 2009 – 31. december 2012.

Udvalgets vurdering baserer sig på

- 17 midtvejsstatusrapporter, som spillestederne har indsendt i januar 2011,
- evalueringsmøder med de 17 regionale spillesteder og deres tilskudskommuner, gennemført 2.-3. februar 2011,
- den løbende dialog der har været mellem udvalget og spillestederne i aftaleperioden, herunder det direkte kendskab udvalget har til spillestederne gennem hjemmesider, musikprogrammer, presse mv.

Statens Kunstråds Musikudvalgs vurderinger og anbefalinger støtter sig endvidere til det arbejde, som er gennemført af arbejdsgruppen vedrørende styrkelse af den rytmiske musik, hvori det blandt andet anbefales at styrke de regionale spillesteder.

Denne rapport og Statens Kunstråds Musikudvalgs evaluering af hvert af de 17 regionale spillesteder offentliggøres på www.kunst.dk i marts 2011.

2. Forventningerne til de regionale spillesteder

Statens Kunstråds Musikudvalg giver tilskud til rytmiske spillesteder enten i form af honorarstøtte eller i form af støtte til regionale spillesteder.

Honorarstøtte gives som tilskud til musikerhonorarer ved afholdelse af koncerter på rytmiske spillesteder og i musikforeninger. Ordningen skal sikre udbredelsen af rytmiske koncerter i hele landet. Statens Kunstråds Musikudvalg kan ud over den ordinære honorarstøtte vælge at give et ekstraordinært tilskud. Det ekstraordinære tilskud gives, når udvalget vurderer, at spillestedet/musikforeningen i ekstraordinær grad udviser høj kvalitet i musikprofilen og demonstrerer vilje og evne til kunstnerisk fornyelse.

Regionale spillesteder har også koncertvirksomheden som en kerneopgave, men de skal desuden være dynamiske kulturinstitutioner, der påtager sig et lokalt, regionalt og nationalt ansvar for at udvikle det rytmiske musikliv og for at skabe samarbejde og synergi med en bred kreds af aktører.

Statens Kunstråds Musikudvalgs forventninger til de regionale spillesteder blev i 2007 formuleret i de kriterier, udvalget offentliggjorde i forbindelse med indkaldelsen af ansøgninger om at komme i betragtning som regionalt spillested i kontraktperioden 2009-2012. Det fremgik her, at de regionale spillesteder "*... skal fremstå og virke som dynamiske og musikalske kraftcentre, vækstcentre og spillesteder, som desuden internt og i deres regionale virkeområde skal:*

- *sikre præsentation af national og international rytmisk musik af høj kunstnerisk kvalitet*
- *holde prioriteret fokus på udvikling og nytænkning*
- *bidrage til at udvikle og understøtte rytmiske vækstlagsmiljøer*
- *medvirke til øget dialog og samarbejde mellem genrer, musikmiljøer, institutioner, kunstnerer, erhvervsliv m.fl. med henblik på at positionere den rytmiske musik samt øge den kulturelle interaktion i virkeområdet*
- *formidle musik som en god og udviklende oplevelse for områdets borgere og kulturliv – herunder at holde særligt fokus på børn, unge og mangfoldighed*
- *sikre at spillestedet og dets aktiviteter varetages, ledes og administreres udviklingsorienteret og professionelt*
- *informere effektivt og inviterende om spillestedets aktiviteter i hele dets virkeområde"*

Der er udpeget 17¹ regionale spillesteder til aftaleperioden 2009-2012. Heraf er tre spillesteder ”genrespecifikke” og et spillested har fra 2010 en genrespecifik scene. Spillestederne er hjemmehørende i 11 kommuner, som vist i følgende tabel:

Kommune	Spillested	Genrespecifikt
Bornholms Regionskommune	Musikhuzet Bornholm	Nej
Frederikshavn Kommune	Det Musiske Hus	Nej
Herning Kommune	Fermaten	Nej
Kolding Kommune	Godset	Nej
Københavns Kommune	Copenhagen JazzHouse	Genrespecifikt for jazz
	Culture Box	Genrespecifikt for elektronisk musik
	Global Copenhagen	Genrespecifikt for verdensmusik
	Loppen	Nej
	VEGA	Nej
Odense Kommune	Posten/Dexter	Nej
Roskilde Kommune	Gimle	Nej
Sønderborg Kommune	Sønderborghus	Nej
Vordingborg Kommune	STARS	Nej
Aalborg Kommune	Studentarhuset	Nej
Århus Kommune	Musikcaféen	Nej
	Train	Nej
	VoxHall	Den ny Atlas-scene er fra 2010 genrespecifikt for jazz, folk og verdensmusik.

De 17 regionale spillesteder har fælles mål om at styrke og formidle den rytmiske musik, men deres udfordringer og opgaver er også meget forskellige.

De generelle vurderinger og anbefalinger, som Statens Kunstråds Musikudvalg giver i denne rapport, vil derfor også have varierende relevans og gyldighed for de enkelte regionale spillesteder.

¹ Der blev i 2008 udpeget 18 regionale spillesteder, men spillestedet Stengade 30 gik i løbet af 2009 konkurs og ophørte dermed som regionalt spillested.

3. Hvordan er det gået i 2009-2010

Koncertvirksomheden

De 17 regionale spillesteder har tilsammen afholdt 2.030 koncerter i 2009 og 2.108 koncerter i 2010, hvilket er omkring 9 procent flere, end de var forpligtet til i henhold til de indgåede aftaler.

Alle regionale spillesteder arbejder målrettet med at præsentere et mangfoldigt musikprogram af høj kunstnerisk kvalitet. Det kommer blandt andet til udtryk ved, at de regionale spillesteder i løbet af et år tilsammen præsenterer hen imod hundrede forskellige genre-, tema- og stilartskategorier.

I henhold til de indgåede aftaler skal de regionale spillesteder fordele koncertvirksomheden på tre kategorier: Små koncerter (K1), mellemstore koncerter (K2) og store koncerter (K3). Det er pr. definition publikumstallet, der afgør, hvilken kategori en given koncert tilhører. Grænserne mellem de tre kategorier varierer i henhold til aftalerne fra spillested til spillested, tilpasset de enkelte spillesteders musikprofil, fysiske indretning og geografiske beliggenhed.

De regionale spillesteders indberetninger viser, at de samlet set har afholdt flere koncerter end aftalt inden for alle tre kategorier.

Den samlede koncertvirksomhed på de 17 regionale spillesteder i 2009

	Aftalte koncerter	Afholdte koncerter	Publikum i alt	Gnsn. publikum pr. koncert
Små koncerter (K1)	537	611	27.668	45
Mellemstore koncerter (K2)	912	928	128.979	139
Store koncerter (K3)	420	491	202.168	412
Koncerter i alt i 2009	1.869	2.030	358.815	177

Den samlede koncertvirksomhed på de 17 regionale spillesteder i 2010

	Aftalte koncerter	Afholdte koncerter	Publikum i alt	Gnsn. publikum pr. koncert
Små koncerter (K1)	582	625	25.589	41
Mellemstore koncerter (K2)	935	969	138.482	143
Store koncerter (K3)	426	514	229.132	446
Koncerter i alt i 2010	1.943	2.108	393.203	187

Bemærk: Opgørelsen er ikke udtryk for den samlede koncertvirksomhed på de regionale spillesteder, idet spillestederne også gennemfører koncerter og andre musikarrangementer, der ikke er omfattet af de fire-årige aftaler med kommunerne og Statens Kunstråds Musikudvalg. Koncertvirksomhed uden for opgørelsen kan f.eks. være udlejningsarrangementer, hvor koncertfaciliteterne udlejes til en ekstern koncertarrangør på kommerciel basis, eller spillestedets egne arrangementer af mere kommerciel eller bredere kulturel karakter.

De små koncerter (K1)

Det er Statens Kunstråds Musikudvalgs opfattelse, at mangfoldighed, fornyelse og kvalitet i det rytmiske musikliv styrkes markant ved, at de regionale spillesteder – i samarbejde med andre rytmiske spillesteder – arbejder målrettet og kvalitetsbevidst med at kuratere, producere, understøtte og formidle det lille koncertformat.

Visionen er, at det lille koncertformat på det regionale spillested er den scene, hvor publikum kan opleve de nyskabende udtryk, de kunstneriske eksperimenter og de smalle genrer. Det er her, den kvalitetsbevidste rytmiske scene får lov til at udvikle sit kunstneriske udtryk i mødet med et levende publikum.

De regionale spillesteders afrapporteringer viser, at de små koncerter i gennemsnit har et publikumstal på 45, men at der er stor variation fra spillested til spillested. Enkelte spillesteder har et gennemsnitligt publikumstal ved de små koncerter på omkring 15, mens de større spillesteder har et gennemsnitligt publikumstal ved de små koncerter på op imod 80. Et enkelt spillested har i gennemsnit et publikumstal på 140 ved sine små koncerter.

På det enkelte spillested er der også stor variation i publikumstallet fra koncert til koncert, og mange spillesteder står over for en markant udfordring med at tiltrække et tilstrækkeligt stort publikum til koncerter med vækstlag og smalle genrer.

Statusrapporterne viser omvendt også, at nogle spillesteder har svært ved at bevæge sig væk fra et mere mainstream musikprogram, og undlader i tilstrækkeligt omfang at udfordre publikum med vækstlag og smalle genrer. Dette gælder i vidt omfang for alle genrer.

Navnlig jazz og verdensmusik af høj kunstnerisk kvalitet savner tilstedeværelse og profil i programlægningen på en del af de spillesteder, der ellers har til opgave at præsentere et genrebredt koncertprogram.

De fleste spillesteder er imidlertid lykkedes med i et vist omfang – og for nogle spillesteder i et stort omfang – at udvikle identitet og kvalitet i det lille koncertformat.

De mellemstore koncerter (K2) og de store koncerter (K3)

De mellemstore koncerter afvikles med et gennemsnitligt publikumstal på omkring 140, men der er stor variation. På de små regionale spillesteder har en mellemstor koncert i gennemsnit et publikumstal på omkring 80, mens en mellemstor koncert på de to største regionale spillesteder har et publikumstal på omkring 340.

De store koncerter afvikles med et gennemsnitligt publikumstal på omkring 430, men med stor variation fra spillested til spillested. På de fem mindste regionale spillesteder har en stor koncert i gennemsnit et publikumstal på 180-280, på de ni mellemstore spillesteder er publikumstallet 300-500 og på de tre største spillesteder er publikumstallet ved de store koncerter 725-1200.

Bortset fra en kort lavsæson i udendørs- og festivalsæsonen i sommermånederne formidler de regionale spillesteder året rundt samlet set et mangfoldigt repertoire af rytmisk musik af høj kunstnerisk kvalitet.

De regionale spillesteder er meget forskellige i størrelse, kunstnerisk profil, publikumsopland mv., og det er derfor også forventeligt, at koncertkategorierne og publikumstallene er meget forskellige fra spillested til spillested.

Det er Statens Kunstråds Musikudvalgs vurdering,

- at koncertprogrammerne på de regionale spillesteder samlet set er mangfoldige og af høj kunstnerisk kvalitet
- at koncertvirksomheden bidrager markant til at sikre fornyelse, kontinuitet og kvalitet i det rytmiske musikliv i Danmark
- at de regionale spillesteder har et stort potentiale for yderligere at udvikle, styrke og differentiere alle dele af koncertvirksomheden.

Professionel og udviklingsorienteret drift

En professionel og udviklingsorienteret drift er efter Statens Kunstråds Musikudvalgs opfattelse en forudsætning for, at de regionale spillesteder kan fremstå og virke som dynamiske og musikalske kraftcentre, vækstcentre og spillesteder for den rytmiske musik.

Det er Statens Kunstråds Musikudvalg vurdering, at de regionale spillesteder samlet set i denne henseende har gennemgået en positiv udvikling i 2009-2010. Det er bl.a. positivt

- at der har været sat stigende fokus på ledelse og ledelsesudvikling, og på betydningen af at have en god og alsidigt kompetent bestyrelse eller tilsvarende rådgivende forsamling, der med hensyn til kompetencer afspejler det regionale spillestedets virksomhed.
- at spillestederne i stigende grad løser deres løbende behov for at råde over differentierede kompetencer ved målrettet at rekruttere og efteruddanne eget personale, og ved at inddrage eksterne ressourcepersoner og samarbejdspartnere, f.eks. andre rytmiske spillesteder, aktører fra andre dele af musikbranchen, kulturinstitutioner inden for andre kunstarter, uddannelsesinstitutioner og kunstneriske miljøer.

Vækstlag og smalle genrer

De regionale spillesteder har til opgave at arbejde målrettet på at styrke vækstlag og smalle genrer, også i en indsats, der ligger ud over koncertvirksomheden.

Det er Statens Kunstråds Musikudvalgs vurdering,

- at mange regionale spillesteder udfører et godt vækstlagsarbejde, men at en del spillesteder har vanskeligt ved at skabe resultater, både hvad angår koncertprogrammerne, og hvad angår det arbejde, der ligger ud over koncertprogrammerne, f.eks. det opsøgende arbejde, rådgivningsarbejdet og det understøttende arbejde, hvor det regionale spillested tager initiativ til at samle musiklivets aktører og stiller sine eksperter og professionelle fysiske faciliteter til rådighed.

Samarbejde og kulturel vækst – nationalt og internationalt kredsløb

De regionale spillesteder skal arbejde målrettet med at styrke samarbejde og kulturel vækst samt nationalt og internationalt kredsløb.

Spillestedernes midtvejsstatus og dialogen med spillesteder og kommuner viser klart, at et aktivt og engageret arbejde med aktører uden for spillestedets mure styrker både det rytmiske musikliv generelt og det regionale spillested specifikt. Det udadvendte samarbejde er en markant forudsætning for, at spillestederne opnår gode resultater med at virke som dynamiske kraftcentre i lokalmiljøet, nationalt og internationalt.

Eksempler på gode indsatser:

- aktiv og synlig deltagelse i kulturlivet lokalt, i landsdelen og nationalt.
- aktivt integreret i kommunens kulturarbejde, bl.a. samarbejde med museer, scene-kunstinstitutioner, musikskoler, MGK, uddannelsesinstitutioner og folkeskoler.
- inddragelse af eksterne kompetencer og ressourcer, f.eks. praktikanter, ledelses- og markedsføringskompetencer fra uddannelsesinstitutioner, lys, scenografi og visuelle oplevelser fra teater- og billedkunstinstitutioner.
- samarbejde med de rytmiske spillesteder i landsdelen, også de honorarstøttede.
- samarbejde med rytmiske spillesteder i hele landet.
- samarbejde med erhvervslivet.

Det er Statens Kunstråds Musikudvalgs vurdering,

- at der på de regionale spillesteder gøres mange gode erfaringer med at skabe samarbejde og kulturel vækst samt at skabe aktiviteter, der øger det nationale og internationale kredsløb.
- at de fleste regionale spillesteder har et stort uudnyttet potentiale for at bidrage mere dynamisk og udadvendt til at skabe øget samarbejde og kulturel vækst samt at skabe aktiviteter, der øger det nationale og internationale kredsløb.

Økonomi

De 17 regionale spillesteder havde i 2009 en omsætning på 135 mio. kr. Hertil kommer, at nogle af de regionale spillesteder indgår i større virksomheder, som på privatøkonomisk eller offentligt grundlag varetager andre opgaver. Denne omsætning er i 2009 opgjort til 17 mio. kr. Dertil kommer omsætning fra virksomhedsområder, der falder helt uden for den regnskabsmæssige afgrænsning af det regionale spillested.

I det følgende analyseres kun forhold vedrørende den del af virksomheden, der regnskabsmæssigt henregnes til virksomhedsområdet *det regionale spillested*.

På indtægtssiden er de regionale spillesteder i gennemsnit finansieret af 1/3 offentlige tilskud og 2/3 egenindtægter. De offentlige tilskud finansieres omtrent ligeligt af stat og kommuner. Egenindtægterne hidrører især fra entré/garderobe og fra varesalg. Sponsorer og private fonde spiller samlet set en marginal rolle, men på enkelte spillesteder er der udviklet særdeles gode relationer til fonde og sponsorer.

På udgiftssiden udgør løn til personale knap en tredjedel af budgettet og kunstnerhonorarer og øvrige kunstnerudgifter en fjerdedel. Lokaleudgifter er med 11 procent også en væsentlig post på budgettet.

Regnskab 2009 for de 17 regionale spillesteder

	De 17 spillesteder i alt	Gnsn. pr. spillested	Pct.
Indtægter			
Tilskud fra Statens Kunstråds Musikudvalg	24.270.000	1.427.647	18 %
Tilskud fra kommunen	24.934.449	1.466.732	18 %
Tilskud fra regionen	37.651	2.215	0 %
Tilskud fra private fonde	303.474	17.851	0 %
Sponsorer	2.642.124	155.419	2 %
Entré	30.841.669	1.814.216	23 %
Garderobe	3.990.244	234.720	3 %
Varesalg	40.500.128	2.382.360	30 %
Projektindtægter	1.983.709	116.689	1 %
Øvrige spillestedsindtægter	6.024.479	354.381	4 %
Indtægter i alt vedr. det regionale spillested	135.527.927	7.972.231	100 %
Indtægter vedr. fremmedproduktioner og andre virksomhedsområder	17.431.915	1.025.407	
Indtægter total	152.959.842	8.997.638	
Udgifter			
Løn, fastansatte	33.354.944	1.962.056	22 %
Løn, løst ansatte	15.284.420	899.084	10 %
Kunstnerhonorarer	30.761.129	1.809.478	21 %
Øvrige kunstnerudgifter	4.886.407	287.436	3 %
Provision	3.395.622	199.742	2 %
KODA rettigheder	3.162.140	186.008	2 %
Musikinstrumenter og teknisk udstyr	3.202.572	188.387	2 %
Øvrige produktionsomkostninger	3.219.585	189.387	2 %
Markedsføring	6.846.289	402.723	5 %
Varekøb	13.399.855	788.227	9 %
Projektudgifter	2.225.460	130.909	1 %
Lokaleudgifter	16.438.288	966.958	11 %
Øvrige spillestedsudgifter	12.928.614	760.507	9 %
Udgifter i alt vedr. det regionale spillested	149.105.325	8.770.901	100 %
Udgifter vedr. fremmedproduktioner og andre virksomhedsområder	12.175.756	716.221	
Udgifter total	161.281.081	9.487.122	
RESULTAT vedr. det regionale spillested	-13.577.398	-798.670	
RESULTAT total	-8.321.239	-489.485	

De regionale spillesteder havde i 2009 samlet et driftsunderskud vedr. spillestedsdriften på 13,6 mio. kr. Underskuddet blev nedbragt med 5,3 mio. kr. af overskud fra fremmedproduktioner og andre virksomhedsområder. De resterende 8,3 mio. kr. af underskuddet er udlignet over balancen.

I økonomisk forstand er de regionale spillesteder meget forskellige. Det kommer bl.a. til udtryk i fordelingen mellem offentlige tilskud og egenindtægter, spillestedets samlede

indtægter og antallet af solgte billetter; men mange andre parametre bidrager naturligvis også til at gøre spillestederne forskellige.

Den følgende tabel viser de 17 regionale spillesteder, sorteret efter hvor stor en andel af deres indtægter, der er offentlige tilskud:

Regionale spillesteder sorteret efter andelen af offentlige tilskud

Spillested	Offentlige tilskud	Egenindtægter	Spillestedsindtægter i alt	Antal solgte billetter
VEGA	14 %	86 %	35.923.568	70.362
Train	17 %	83 %	13.592.272	43.225
Posten/Dexter	37 %	63 %	10.784.218	18.924
Studentarhuset	38 %	62 %	5.987.276	10.522
Gimle	41 %	59 %	6.865.674	16.822
Loppen	42 %	58 %	5.389.403	24.592
Fermaten	43 %	57 %	6.877.000	15.119
Culture Box	43 %	57 %	4.166.024	11.450
Musikhuzet Bornholm	45 %	55 %	7.339.789	16.688
Godset	49 %	51 %	5.489.679	14.540
VoxHall	56 %	44 %	7.553.837	16.924
Musikcaféen	56 %	44 %	4.350.407	9.589
Sønderborghus	57 %	43 %	4.042.842	8.835
Copenhagen JazzHouse	58 %	42 %	4.816.053	20.487
STARS	60 %	40 %	4.639.434	8.035
Global Copenhagen	67 %	33 %	3.158.156	6.788
Det Musiske Hus	69 %	31 %	4.552.295	5.595
I alt	36 %	64 %	135.527.927	318.497

I den øverste del af tabellen skiller Vega og Train sig ud med offentlige tilskud på henholdsvis 14 og 17 procent og egenindtægter på henholdsvis 36 og 14 mio. kr. I forhold til de øvrige regionale spillesteder har disse spillesteder en stor koncertkapacitet, og de sælger henholdsvis 70.362 og 43.225 billetter i 2009.

Nederst i tabellen ligger syv regionale spillesteder med en offentlig finansiering på over 50 procent. Den forholdsvis høje grad af offentlig finansiering kan blandt andet – men ikke alene – forklares med, at disse spillesteder har særligt udgiftskrævende opgaver og udfordringer.

Global Copenhagen, Copenhagen JazzHouse og VoxHall har særligt udgiftskrævende opgaver, idet de alle helt eller delvist er genrespecifikke spillesteder, der har særlige opgaver i forhold til de smalle genrer. Musikcaféen er ikke et genrespecifikt spillested, men løser særlige opgaver i forhold til vækstlag og smalle genrer.

Det Musiske Hus, STARS og Sønderborghus har særlige udfordringer i kraft af deres geografiske beliggenhed i mere tyndt befolkede egne af landet. Den geografiske beliggenhed medfører, at det er vanskeligt at generere tilstrækkelige publikumstal, både til det udfordrende repertoire inden for vækstlag og smalle genrer, og til de mellemstore og store koncerter. Det er dermed også vanskeligere for disse spillesteder at generere store

egenindtægter. Tilsvarende er det en udfordring for disse steder at holde fokus på de mange opgaver, som ikke løses via koncertafholdelse.

Det er Statens Kunstråds Musikudvalg vurdering,

- at de regionale spillesteder i stigende grad drives som virksomheder, der både er gode til at løse offentligt støttede kulturopgaver og til at drive en privatøkonomisk virksomhed der skal være god til at generere betydelige egenindtægter.
- at de regionale spillesteder generelt trives godt i en økonomi, der hviler på en kombination af offentlige tilskud og egenindtægter, men
- at det offentlige tilskud pr. spillested ikke er tilstrækkeligt til at spillestederne i ønsket omfang er i stand til at løse de mange opgaver, der ligger ud over de kommercielt bæredygtige aktiviteter.
- at nogle af de regionale spillesteder kun har kunnet overleve de første to år af aftaleperioden i kraft af ekstraordinær rådgivning og støtte fra deres kommuner og ved at nedprioritere nogle af de øvrige musikalske og kulturelle opgaver.

Personale

De regionale spillesteder beskæftiger i alt, hvad der svarer til 158 fuldtidsansatte medarbejdere. Antallet af faktisk ansatte personer er langt større, idet mange er ansat på deltid.

Ud over det lønnede personale anvender mange af de regionale spillesteder ulønnet arbejdskraft, f.eks. i form af frivillige og praktikanter.

Det gennemsnitlige regionale spillested har 6 fastansatte årsværk, 3,3 løst ansatte og 3,9 ulønnede årsværk, men der er stor variation mellem spillestederne.

Lønnet og ulønnet personale på de 17 regionale spillesteder i 2009

	I alt	Gnsn. pr. spillested
Fastansatte årsværk	102	6,0
Løst ansatte årsværk	56	3,3
Ulønnede årsværk	66	3,9
Årsværk i alt	224	13,2

12 ud af de 17 regionale spillesteder benytter sig i større eller mindre grad af ulønnet arbejdskraft. Statens Kunstråds Musikudvalg er opmærksom på, at et spillested kan have mange gode grunde til enten at fravælge eller tilvælge ulønnet arbejdskraft.

Ved evalueringsmøderne gav spillesteder og kommuner udtryk for, at de regionale spillesteder – i lighed med øvrige kulturinstitutioner – er attraktive arbejdspladser for uløn-

net arbejdskraft, og at spillestederne med en målrettet indsats har gode muligheder for at tiltrække frivillige og praktikanter med mange forskellige kompetencer. Ulønnet arbejdskraft anvendes på de regionale spillesteder i mange forskellige funktioner, f.eks. bestyrelsesarbejde, kuratering og programlægning, publikumsudvikling, markedsføring, koncertafvikling og administrative eller udviklingsorienterede opgaver.

Hvad angår det lønnede personale er det Statens Kunstråds Musikudvalgs vurdering,

- at de regionale spillesteder i stigende grad har fokus på at rekruttere og efteruddanne ledelse og personale, så der opnås et godt match med de kompetencebehov, der knytter sig til spillestedsvirksomheden. Ikke mindst i forhold til ledelsesudvikling er der et stort potentiale, og det er positivt, at spillestederne har igangsat gode, målrettede videndelings- og efteruddannelsesaktiviteter.

Kommunernes rolle

De regionale spillesteder er udpræget tilfredse med deres kommuner. Kommunerne er åbne for dialog, og mange spillesteder nævner direkte, at de ud over det aftalte tilskud modtager rådgivning og anden form for støtte.

Det er Statens Kunstråds Musikudvalgs vurdering,

- at kommunerne i stigende grad arbejder på at integrere de regionale spillesteder i den kommunale kulturpolitik.
- at kommuner aktivt understøtter Statens Kunstråds Musikudvalgs målsætninger for de regionale spillesteder.
- at kommunerne er glade for deres regionale spillesteder, og at de regionale spillesteder gennemgående er godt forankret i kommunernes demokratiske strukturer.
- at flere kommuner har ydet en afgørende indsats med ekstra tilskud og rådgivning i forhold til de spillesteder, der de seneste år har været ude i alvorlige økonomiske problemer.

Statens Kunstråds Musikudvalgs rolle

Det er generelt de regionale spillesteders vurdering, at de fireårige rammeaftaler er velfungerende. Aftalerne er tilpasset de meget forskelligartede geografiske og opgavemæssige vilkår, der kendetegner de regionale spillesteder, og sådan bør det efter spillestedernes opfattelse også være.

Aftalerne tydeliggør kommunernes og Statens Kunstråds Musikudvalgs forventninger til spillestederne, og aftalerne fungerer dermed som gode pejlemærker for spillestedernes virksomhed.

Afrapporteringskravene er omfattende, men det er generelt de regionale spillesteders vurdering, at Kunststyrelsens afrapporteringskabeloner og vejledninger skaber klarhed og fungerer godt.

Flere spillesteder foreslår, at afrapporteringskabelonerne videreudvikles med beregningsfelter, så data ikke skal tages ind flere gange, og akkumulerede data – f.eks. koncertdata om K1, K2 og K3 – beregnes automatisk. Det er vigtigt, at der er en nøje sammenhæng mellem aftalens struktur og strukturen i afrapporteringskabelonerne, således at spillestedet løbende fastholdes på at registrere de nødvendige data.

De afrapporterede data opleves overvejende som relevante, og de fungerer som et yderligere styringsværktøj. Nogle regionale spillesteder giver imidlertid også udtryk for, at det ikke er helt gennemskueligt, hvordan Statens Kunstråds Musikudvalg vil anvende de mange data. Spillestederne opfordrer til styrket dialog og eventuelt til en justering af afrapporteringskravene.

Den løbende dialog med Kunststyrelsen er velfungerende. Det er nemt at komme i kontakt, og mange spillesteder giver udtryk for, at Kunststyrelsen udviser god forståelse for spillestedernes situation.

En del spillesteder kunne godt ønske sig en stærkere dialog med Statens Kunstråds Musikudvalg, f.eks. gennem et årligt dialogmøde og gennem fællesmøder for alle regionale spillesteder. Eksempler på emner: Præcisering af de regionale spillesteders mål og opgaver, afklaring af vigtige begreber som *vækstlag* og *upcoming*, styrket videndeling. Flere spillesteder foreslår, at Statens Kunstråds Musikudvalg besøger de regionale spillesteder oftere end hidtil.

Et enkelt spillested foreslår endvidere, at midtvejsevalueringen eventuelt kunne erstattes af en evaluerings- og seminardag, hvor spillestedet, kommunen og Statens Kunstråds Musikudvalg kunne have en dialog om rammeaftalen og i fællesskab udarbejde nye målsætninger.

Et andet spillested foreslår, at der nedsættes en følgegruppe med repræsentanter fra spillestederne og Statens Kunstråds Musikudvalg.

Det er Statens Kunstråds Musikudvalgs vurdering,

- at rammeaftaler og skabeloner er velfungerende, men at der er behov for at skabe en tydeligere struktur, især i skabelonerne
- at den mundtlige dialog mellem spillestederne, kommunerne og Statens Kunstråds Musikudvalg ikke er tilstrækkelig, og at der fortsat er uklarhed omkring væsentlige begreber som *vækstlag*, *kulturel vækst*, *dynamisk kraftcenter* m.fl.

4. Anbefalinger til hvordan de regionale spillesteder fremover kan blive endnu bedre

Koncertvirksomheden

Det er Statens Kunstråds Musikudvalgs anbefaling i forhold til alle tre koncertkategorier – små, mellemstore og store koncerter –

- at de regionale spillesteder bør fastholde og styrke fokus på at udvikle mangfoldighed og kunstnerisk kvalitet i programlægningen, så de effektivt bidrager til at udvikle det rytmiske musikliv.
- at de regionale spillesteder enkeltvis og i samarbejde bør fastholde og styrke fokus på at differentiere og optimere alle dele af koncertformidlingen – f.eks. kuratering og booking, produktion og afvikling, publikumsudvikling, markedsføring og publikums oplevelse før, under og efter koncerten – så der skabes optimale møder mellem kunstnere og publikum.
- at de regionale spillesteder som en del af deres koncertforpligtelse bør styrke det målrettede arbejde med at udvikle det lille koncertformat, blandt andet med hensyn til indretning af attraktive scenerum, målrettet markedsføring, publikumsudvikling og ved at udvikle viden og metoder til at indfange og præsentere talentfulde nye kunstnere og smalle genrer af høj kunstnerisk kvalitet.
- at de regionale spillesteder bør udfordre deres publikum med nye og ukendte/smalle oplevelser, også selv om det af og til fører til at koncerterne gennemføres med et meget lille publikumstal.
- at de regionale spillesteder arbejder målrettet på at hæve de meget små publikumstal, blandt andet ved at styrke markedsføring og publikumsudvikling.
- at de regionale spillesteder udvikler booking- og engagementsaftaler, hvor kunstnerne inddrages i publikumsudviklingsarbejdet. Det kan f.eks. være ved at bidrage med digitale appetitvækkere før koncerten, at stille op til ”meet the artist”-arrangementer på uddannelsesinstitutioner, museer eller musikskoler eller ved at stille op til møder med den lokale presse. Både spillesteder og kunstnere kunne have en interesse i at afprøve og udvikle disse modeller.

Professionel og udviklingsorienteret drift

Det er Statens Kunstråds Musikudvalgs anbefaling, at de regionale spillesteder fortsætter den positive udvikling, der i 2009-2010 har været i retning af at fastholde og styrke en professionel og udviklingsorienteret drift. Der bør arbejdes målrettet med

- at styrke ledelsesfunktionerne gennem rekruttering og efteruddannelse, således at bestyrelsen/den rådgivende forsamling såvel som den daglige ledelse har de kompetencer, der afspejler udfordringerne ved at drive et regionalt spillested.
- at styrke behovet for differentierede kompetencer ved målrettet at rekruttere og efteruddanne eget personale, og ved målrettet at inddrage eksterne ressourcepersoner og samarbejdspartnere.

Vækstlag og smalle genrer

Det er Statens Kunstråds Musikudvalgs anbefaling, at de regionale spillesteder fastholder og styrker arbejdet med vækstlag og smalle genrer. Der bør arbejdes målrettet med

- at skabe resultater, både hvad angår koncertprogrammerne, og hvad angår det arbejde, der ligger ud over koncertprogrammerne, f.eks. det opsøgende arbejde, rådgivningsarbejdet og det understøttende arbejde, hvor det regionale spillested tager initiativer over for musiklivets aktører og stiller sine ekspertiser og professionelle fysiske faciliteter til rådighed der, hvor vækstlagene findes samt på det regionale spillested.
- at styrke jazz, verdensmusik og andre smalle genrer, både i profil, kvalitet og mængde.

Samarbejde og kulturel vækst – nationalt og internationalt kredsløb

Det er Statens Kunstråds Musikudvalgs anbefaling,

- at der igangsættes en markant styrket indsats for at udfolde spillestedernes store, uudnyttede potentiale for at bidrage mere dynamisk og udadvendt til at skabe øget samarbejde og kulturel vækst lokalt, i landsdelen og nationalt.
- at alle regionale spillesteder – og i særdeleshed de genrespecifikke spillesteder – målrettet arbejder med at styrke den rytmiske musik i hele landet.
- at kommunerne spiller en mere aktiv rolle i at skabe koordination og samarbejde lokalt og i landsdelen.
- at det kommende Statens Kunstråds Musikudvalg spiller en mere aktiv rolle i at fremme samarbejdet på alle planer, i særdeleshed det nationale og internationale arbejde.

Økonomi

Det er Statens Kunstråds Musikudvalgs anbefaling,

- at de regionale spillesteder fastholder og i nogle tilfælde styrker fokus på økonomistyringen og ikke undervurderer den markante driftsøkonomiske udfordring det er at skabe sammenhæng mellem indtægter og udgifter.
- at de regionale spillesteder fortsat udveksler best practice og videndeler med hinanden og med deres tilsynskommuner om de driftsøkonomiske udfordringer ved at drive et regionalt spillested.

Personale

Det er Statens Kunstråds Musikudvalgs anbefaling,

- at de regionale spillesteder fortsat styrker fokus på at rekruttere og efteruddanne ledelse og personale, så der opnås et godt match med de kompetencebehov, der knytter sig til spillestedsvirksomheden.
- at de regionale spillesteder udarbejder en strategi for inddragelse af ulønnet arbejdskraft i form af eksempelvis frivillige og praktikanter.

Kommunernes rolle

Det er Statens Kunstråds Musikudvalgs anbefaling til kommunerne,

- at kommunerne fortsat arbejder på at videreføre og styrke de regionale spillesteders funktion som dynamiske kulturinstitutioner, der påtager sig et lokalt og nationalt ansvar for at udvikle det rytmiske musikliv og for at skabe samarbejde og synergi med en bred kreds af aktører.
- at kommunen i byer og landsdele med flere rytmiske spillesteder – regionale og honorarstøttede – styrker den aktive dialog om de enkelte spillesteders ve og vel, samt om hvordan spillestederne gennem koordination, samarbejde og driftsfællesskaber kan optimere ressourcerne og styrke mangfoldigheden og den kunstneriske kvalitet i det samlede rytmiske musikliv.
- at kommuner uden for landets største byer tænker i at indgå i tværkommunale samarbejder og driftsfællesskaber om skabelsen af et mere kraftfuldt grundlag for regional spillestedsvirksomhed i landsdelen.
- at kommunerne medvirker til at tilføre flere midler til de regionale spillesteder for at sikre bedre sammenhæng mellem tilskudsniveau og opgavevaretagelse.

Statens Kunstråds Musikudvalgs rolle

Det er det afgående Statens Kunstråds Musikudvalgs anbefaling til det kommende Statens Kunstråds Musikudvalg,

- at videreføre og styrke den nære dialog med kommunerne og de regionale spillesteder om mål og visioner for fremtidens regionale spillesteder.
- at tage initiativ til seminarer med de regionale spillesteder og deres kommuner. Formål med seminarerne bør blandt andet være at fremme videndeling og at drøfte emner af betydning for spillestedernes virksomhed, f.eks. i forhold til *vækstlag* og *samarbejde og kulturel vækst*.
- at fortsætte det gode samarbejde med kommuner og spillesteder om at forenkle og effektivisere de administrative procedurer.
- at indgå rammeaftaler og uddele tilskud på en måde, der opmuntrer til øget dynamik og samarbejde mellem musiklivets aktører.
- at understøtte forsøg med nye tværkommunale samarbejder omkring ét regionalt spillested.
- at videreføre arbejdet med at styrke de rytmiske spillesteder.
- at fortsat påpege behovet for, at staten markant øger bevillingerne til de rytmiske spillesteder.

5. Efterskrift: Styrkelse af den rytmiske musik

I 2010 nedsatte Statens Kunstråds Musikudvalg en arbejdsgruppe til at udarbejde en rapport med konkrete anbefalinger til, hvordan den rytmiske musik i Danmark, og dansk rytmisk musik i udlandet, bedst kan styrkes.

Arbejdsgruppen anbefaler blandt andet, at staten tilføjer markant flere midler til de rytmiske spillesteder, og at det aktuelle behov er 40 mio. kr. årligt

Arbejdsgruppens rapport kan læses her:

- www.kunst.dk/musik/styrkelseafdenrytmiskemusik

Statens Kunstråds Musikudvalg har vurderet arbejdsgruppens rapport, og udvalget er enig med arbejdsgruppen i, at der er behov for, at staten tilføjer yderligere 40 mio. kr. årligt til de rytmiske spillesteder, fordelt således at de regionale spillesteder styrkes med 20 mio. kr. til 45 mio. kr. årligt, at de honorarstøttede styrkes med 10 mio. kr. til 27 mio. kr. årligt, og at der oprettes en udviklingspulje på 10 mio. kr. til at styrke kvaliteten i udviklingen og formidlingen af den rytmiske musik over hele landet.

Statens Kunstråds Musikudvalgs vurdering kan læses her:

- www.kunst.dk/nyheder/nyheder-musik/artikel/styrkelse-af-den-rytmiske-musik

Det er Statens Kunstråds Musikudvalgs håb, at der i en nær fremtid kan skabes politisk opbakning omkring styrkelsen af de rytmiske spillesteder, gerne således, at det når at påvirke grundlaget for udpegning og aftaler om de regionale spillesteder for den kommende periode, 2013-2016.

Dato: 16 marts 2011

Giordano Bellincampi
formand for Statens Kunstråds Musikudvalg

Jan Ole Traasdahl
specialkonsulent, Kunststyrelsen